

Bajai Független Hirlap

XXV. évfolyam, III. évfolyam, III. évfolyam

Megjelen naponta, kivéve hétfőn és ünnepek után való napokon.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz szállítva:	10 korona	16 korona
Égész évre:	5 korona	8 korona
Félévre:	2:50 korona	4 korona
Negyedévre:		

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Szirmai Vidor.

Szerkesztőség: Szent István-ter. II-ik szám.
Telefon szám: 51.

Kiadóhivatal:

Szent István-ter II. sz. a., hol hirdetések felvetetnek
Telefon szám: 51.

Veszedelemes sovinizmus.

Baja, július 23.

Amely nemzet vagy nép nem őrzi és védi meg féltékenyen saját nyelvét és kulturáját és azok fejlődésének természetes útját, az valóban nem érdemes arra, hogy rásüssön az Isten napja. Nagy nemzet, kicsi nép: mindegy, mindegyiknek istenadta, természetes, sok esetben történeti joga ragaszkodni saját nyelvéhez, saját művelődéséhez. A politikai határok sem képeznek ebben akadályt.

Mi magyarok élünk is ezzel a joggal, azaz igazán élünk vele, ha kellő gondot fordítanánk a Romániában, Bukovinában, Ausztriában, Amerikában élő véreink megerősítésére magyar nyelvökben és magyar kulturájukban. Nincs az a hatalom, az az erő, amely ezen jog gyakorlásában megakadályozhatna bennünket.

Abban a szerény mértékben is, amelylyel ezen jogunkkal élünk, mindig szem előtt tartjuk a politikai határokat, sehol sem ápoljuk külföldi testvéreink nyelvét és kulturáját oly módon vagy oly szándékkal, mintha azokat a külföldi magyarokat egyszersmind fel akarnok lázítani azon állam ellen, melynek kötelékébe politikailag, jogilag tartoznak.

Nem lázítjuk Románia ellen az ott élő magyarokat, sem Ausztria ellen a csángókat, sem az Északamerikai Egyesült államok ellen az odavándorolt, ott végképpen megtelepedett magyarokat.

Tesszük pedig ezt nem pusztán azért, mert nemzetünk számbeli kicsiségének tudatában nem tehetnők, hanem mert nem akarjuk tenni, mert hagyományos erényeink egyik legtündöklőbb a jogtisztelet.

Megköveteljük mindenkitől a mi jogaink tiszteletben tartását s mi sem támadjuk a más jogát.

Ha tehát magyar sovinizmus, aminthogy van is, ez a sovinizmusnak, ha hirlapi vagy más ártalmatlanabb szertelenségekre s álmodozásokra ragadtatja is magát, a gyakorlatban mindig megmarad a fent vázolt határok közt. Ha nem így cselekednénk, sovinizmusunk nemcsak veszedelemes lenne ránk nézve, de ami még súlyosabb természetű, egyenesen nevetségessé válnék.

Veszedelemes is, nevetségessé is az olyan sovinizmus, amely a természetjog határain tulcsapva, erősen tangálja a politikát, amely abban látja egy nép nyelvbéli és kulturabeli sovinizmusának elengedhetetlen végcélját, hogy az a nép politikailag is egységessé váljek. Pedig a történelem megdönthetetlenül bizonyítja, hogy egy nép nyelvének és kulturájának megővására, fejlesztésére nem okvetlenül szükséges ugyanezen nép politikai egysége.

A németek hosszú évszázadokon át tömegtelen külön- és önálló államra és államokra voltak szakítva, ma sem alkotnak politikai egységet, hanem az „egységes” német nemzeti császárságon kívül Ausztriában, Magyarországon, Svájcban, Oroszországban is milliókra rug a számuk és ezeknek politikai egyesítése a német császárság jogára alá politikailag és mindenképpen lehetetlenség, de azért nyelvben és kulturában mégis egyek maradtak.

A franciák, az angolok, az olaszok, a spanyolok sem alkotnak valamennyiben egy-egy külön államot, ők is politikailag szét vannak tagolva, de azért nyelvben, kulturában mégis egyek s például a svájci vagy belgiumi franciák nem is akarnak egyesülni a köztársaság franciáival.

Mi célja van tehát a még a magyarnál is kisebb népek sovinizmusának? Mit akarnak Ausztriában a ruthének, a csehek, a délszlávok?

Mit akarnak minálunk a románok, a szerbek, a tótok, ujabban a horvátok? Igazán csak és csakis a nyelv- és kulturavédő mozgalom az ő nemzeti-ségi mozgalmuk? A dolog úgy áll, hogy Magyarországon zavartalanul ápolhatja nem minden magyar ajku polgár saját nyelvét és kulturáját s az állam csak annyit vár tőlük, hogy megtanulván a magyar nyelvet, ragaszkodjanak azon magyar állam egységéhez, amelyet Szent István bölcs politikája tett egységessé s amelynek egységét a tót, román, szerb, vagy horvát tulzóknál különb erejű török invázió és osztrak politika sem volt képes tartósan darabokra bontani.

A dolog úgy áll, hogy a mi tót, román szerb, horvát tulzóink sovinizmusa nem nyelv és kulturabeli mozgalom, hanem Magyarország feldarabolását célzó akció, amelynek csak rongyos köpenyül szolgál a sovinizmus.

Igazán nem látnak ezek az urak tovább az orruknál, vagy valóban kifejezetten gonoszság irányítja politikájukat? Nem számolnak az európai államok történelmi alakulásával, az európai államok történelmi alakulásával, az európai béke könnyelmű megzavargásának borzalmas következményeivel, Magyarországnak immar ezeréves és ma is teljesen érvényesülő történelmi missziójával?

Hodza és társai vajjon hogyan képzelik Svatopluk birodalmának feltámadását, hol látják ezen új Tótország politikai jövőjét és misszióját, hol a Beszékéden inneni és tuli tótok és csehek érdekességét?

És Vajdáék hol és miben látják az erdélyi bánati, bihari, aradi, román népnek a romániai királysággal való egyesítése határait és politikai hasznát? Egy -- mondjuk a nyelvök, de más világ a havasföldi román népvilága. És a horvátok: Ugyan mit akarnak a nagy horvát királyság fantazmagóriájával?

Hol lehet legjobban szórakozni?

A „Bárany-Szálloda”

kerthelyiségében!

Kellemes üdülőhely! Naponta zene.

Naponta frissen csapolt sör, kitünő italok. Friss villásreggeli, kitünő ételek. o o o o Tisztelettel:

Horváth János

vendéglős.

Nem oly könnyű dolog ám Karintiát, Krajnát, Dalmáciát, Boszniát, Hercegovinát s hozzá még az olasz Fiumét egy politikai egésszé forrasztani, pláne akkor, mikor a szerbek és a horvát közt már is felujult a cigányapa és cigányapudé veszekedése. A zagrabi purdé már előre telelarmázta a világot, hogy ő milyen délcegen fogja a még meg sem születet nagyhorvát csikót s a szerb apa máris jól hátravágja (lásd az összes szerb nyelvű lapokat) a purdét: „Mit te bíbaszt, talán le akarod törni az én csikóm derekát.”

Nem. Hodsa, Vajda, Supiló, tót román és horvát sovinizmus nem egészséges, érthető sovinizmus, hanem örültség és gonoszság, merénylet az illető népek békés boldogulása, merénylet Magyarországnak az európai béke szempontjából szükséges egysége ellen.

Ebből a szempontból ezen uraknak sovinizmusa valóban nem érdeml kiméletet. Le kell törni mindenekelőtt a horvátok nagyzásai hóbortját, aztán a többiekét. A kormánynak van hozzá törvényes eszköze elég. Ideje is van hozzá, de azért ne mulasszon el egy percet sem.

A baj még nem aggasztó, de nem is kicsi. A kis népek allambontó sovinizmusa egyben békebontó és kulturarontó is s ezért veszedelmes, ezért nem tűrhető ott, ahol, mint Supilóék, Vajdáék, Hodzsáék és Luegerék összeküvése bizonyítja, egyszerre két nagy birodalom szétmállasztása a célja.

Drakulics Pál öngyilkos.

Egy sokat hányatott ember elefe ért tegnap véget. Drakulics Pál Zombor város: volt szabadelyű képviselője szombat éjjel budapesti lakásán föbelötte magát.

Drakulics ötvenegy éves volt. 1892-ben nemzeti párt programmal választották és becsületesen kitartott Apponyi mellett. A nemzetiségiekkel szemben mindig védte a magyarságot. A legközelebbi ciklusban nem sikerült neki a Hazba jutni, de 1901-ben már újra ott volt most már szabadelyű programmal. Akkor az ujságok már tollhegyre vettek a nevet. Botrányhős lett Drakulicsból.

Az 1905. évi választásokon, január hó 26-án ugyanez a szabadelyűnek jött be, de a legközelebbi koalíciós győzelem alkalmával már fel sem lépett.

Legutóbb Budapestre jött lakni s ottani lakásán követte el az öngyilkosságot. Öt levelet hagyott hátra és pedig Zomborban élő feleségének, sógorának, Nedekovics Velimir keleti esperesnek Budapesten, Fernback József orsz. képviselőnek, irodavezetőjének, dr. Radivojevsky Dusánnak és az államrendőrségnek.

Halála okait két körülményt mond. Életuntságot és anyagi zavarokat. Drakulics legutóbb Montecarlóban 1000'000 koronát vesztett, az érlelte meg benne az öngyilkosság gondolatát.

H I R E K.

1917. július 22.

Paprikahamisítás.

Vásár vasárnapján. Balogh rendőrtizedes a vásárra hozott paprikák megvizsgálása közben észrevette, hogy a már megvizsgált parikás zsákok mellé a másik még meg nem vizsgált oldalról, egy zsákot csuszlatnak. Gyanus lévén neki a dolog, ezen zsákot is meg akarta vizsgálni, de a paprika tulajdonosai ezt be nem várva, a zsákot az ott lévő és befogott kocsijukra feldobták és vad vágatással elhajtottak. Balogh sem volt rest, felkapott kerékpárjára és egy órai hajsza után Érsekesanád határában sikerült a tetteseket Taba Péter és Pataki Sándor faddi paprikakereskedők személyében elfogni. Az eljárás ellenük folyamatban van.

Bácskaiak a pécsi tanügyi kongresszuson. A Pécsen megtartott országos tanügyi kongresszuson a következő bácskaiak vettek részt: Burkovics István tanító Ada, Kovács János plebános Tataháza, Novoth István tanító Baja, Posch Ernő kaplan Baja, Simrák Béla plebános Martonos, Szezyfrid József tanító Martonos, Abrasits Antal Szabadka, Hervanek Ödön hittanár.

A Dmke Nagyszabású hangversenye, ma kedden este fog megtartani Preimayer Pál gyönyörű kerthelyiségében. A minden ízben magas színvonalúnak ígérkező hangverseny iránt a legnagyobb érdeklődés mutatkozik városzerte.

A nemzet ünnepnapjai. Arad közgyűlése feliratot küldött a kultusz miniszternek, hogy március 15-ét és október 6-át az iskolában nemzeti kötelező ünnepé avassa. Az aradiak ma megüldözték Bajának feliratukat s hasonló küldésere kéri meg Baja törvényhatósági bizottságot.

A gazdasági érdekképviselő. Jásznagykunszolnok vármegye átiratot intézett Baja város közönségéhez a gazdasági érdekképviselő tárgyában. Az átirat mellé csatolták a megye főlliratát, melyet a földművelésügyi miniszterhez intéztek az említett ügyben. A főllirat úgy kívánja megvalósítani a gazdasági érdekképviselőt, hogy abba köteles legyen minden földtulajdonos, bérlő és gazdatiszt belépni. Addig pedig, amíg az adóreform meg nincs, a lényeges önadóztatással és nem kamari rendszer, hanem törvényhatóságokkénti szervezettel tartja megvalósíthatónak a gazdasági érdekképviselőt.

Sikerült fogas. A zombori ügyesség elfogató parancsot adott ki rablás bűntettével vádolt Buza István és a vele vadházasságban élő Sztojko Maria vandorcigányok ellen. Mint értesülünk, a garai csendőrségnek sikerült a közveszélyes egyéneket elfognia. Tegnap bekísérték őket a bajai járásbíróság fogházába, ahonnan azonban már ma reggel atszállítottak Buza Istvánt a zombori ügyesség fogházába.

Vízáradás. A magy. kir. országos vízépítési igazgatóság vízrajzi osztályának jelentése szerint Baján egészen csütörtökig bezárólag nagymennyű vízáradás várható, csütörtökön tal pedig ismét régi medrébe tér vissza a víz.

Drága mulatság. Vörös Sándor a napokban Dudas János kormájában idogalt egy társaságban. Néhány liter bor után észrevette a kocsmaros, hogy nevezett vendégének annyira megart a szesz ital, hogy egyáltalán semmiféle fizetési hajlandóságot nem mutat, illetve ebből kötelességéről teljesen megfeledkezik. Felszólította tehát újból vendégét a fizetésre, aminek következménye azonban az lett, hogy Vörös Sándor nagy dohogva hazament és elhozta lakásáról bankjegyekből álló vagyonát 350 korona értékben. Visszatérve a kocsmaróba dicsékedve felmutatta a pénzt, majd pedig, hogy a pénzt sürgőző kocsmaroson megbosszulja magát, eltávozott. Eltávozta után azonban szomorú tapasztalatra jutott. A 350 koronából hiányzott egy vadonatúj 100 koronás bankjegy. A kocsmaróban levők egyhangú vallomása szerint azonban Vörös Sándor nem a kocsmaróban, hanem másutt vesztette el a pénzt, mert szerintük a pénzt kezéből ki sem vette, hanem annak felmutatása után rögtön eltávozott.

A szabad tanítás. A szabad tanítás magyar országos kongresszusa, melynek célja a felnőttek oktatása, október hó első hetében Pécsen lesz. Andrássy Gyula gróf belügyminiszter a kongresszusra külön felhívta Baja város törvényhatósága figyelmét és utasította, hogy a területén levő mindazon egyesületek és intézmények jegyzékét melyek a felnőttek oktatását és művelését bármely irányban szolgálják, a kongresszus végreható bizottságával közöljék. A rendelet ma megerkezett Bajára.

Kivándorlás. Július 1-én lépett életbe az új bevándorlási törvény Amerikában, amely nagyobb fejadóval sújtja a bevándorlókat és egyes megszorítással jár. A new-yorki bevándorlási hatóság azt hiszi, hogy az új törvény alig fogja csökkenteni a bevándorlást, mert a kivándorlót nem riasztja vissza a fölemelt fejadó. A múlt heti magyar bevándorlás megint nagyobb volt, mint az előző héten. Háromezerkilencszáznegyvenketten érkeztek Magyarországból a new-yorki-kikötőbe, köztük hétszázötvenhét magyar, 1878 tót, 325 német, 781 horvát és 201 olah.

A jánoshalmi kaszinó ifjuság f. hó 28-án vasárnap a kaszinó összes termében Anna bált rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépti díj uraknak 2 korona.

Csak „SICULIA” névvel ellatott üvegek valódiak.

A málnási SICULIA forrásvíz

a sós savanyuvizek királya.

Sziklarétegeken átfurt ártézi-forrás. A gyomorgést rögtön megszünteti. Páratlan étvágygerjesztő. Azonnal ható különlegesség a gége-, tüdő-, torok-, gyomor-, vese- és hólyaghurutos bántalmak ellen.

Korányi, Kéty, Tauszk, Riegler tanár urak szakvéleményei a MÁLNÁSI

SICULIA

forrást a kontinens legdusabb természetes alkalikus sós savanyuviznek minősítik.

Főraktár Baja és vidéke részére: **Stampfl Jenő** fűszerkereskedésében.

Ügyszintén minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb árakon kaphatók. — Telefon 81. szám.

Zeneestély. Preymájer Pal casinói vendéglős kerthelyisége városunk legkellemesebb és legszebb mulató helye. Minden csütörtökön, vasár- és ünnepnapon Dankó Lajos tűnő zenekara tart hangversenyt. — Fagyalt, jege-kávé, mindennemű hűsítő italok és ételek kaphatók a vendéglős közismert pontos kiszolgálása mellett.

Bajai gabona árak.

Buza	10:00 - 10:20
Rozs	7:60 - 7:70
Zab	7:30 - 7:40
Tengeri	5:80 - 6:00

Budapesti gabonatozások.

Októberi buza	11:50
Októberi rozs	8:90
Októberi zab	8:08
Juliusi tengeri	6:14
1908. Maj. tengeri	6:24

42. árak 50. kiegészítő árak a 42. árakhoz képest.
Közönségi árakban.

Szerkesztő: Fodor Károly.

Vasuti menetrend.

Bajáról—Zomborba reggel 4 és 7.22 ó. és délután 1.15 órakor.
Zomborból—Ujvidékre reggel 2.25 és 6.51 órakor és délután 3.51 órakor.
Ujvidékről—Zomborba reggel 2.30 órakor és 7.51 órakor és délután 1.30 órakor.
Zomborból—Bajára reggel 6.45 órakor és délután 12.57 és 4.23 órakor.
Szabadkáról—Bajára reggel 4.50 órakor 10.35 és délután 1.42 és 7.05 órakor.
Bajáról—Szabadkára reggel 7.17 órakor 10.40 és délután 4.12 és 7.52 órakor.
Budapestről—Szabadkára reggel 7 (gyors) 7.15 és d. n. 1.55, 3.20 (gyors) 10.10 órakor.
Szabadkáról—Budapestre reggel 5.05, 9.51 (gyors) 1.52, 6.37 (gyors) és 11.50 órakor.
Halasról—Bácsalmásra reggel 3.50, d. n. 12.05 és 6 órakor.
Bácsalmásról—Halasra reggel 3.51, déli 12 és d. n. 8.10 órakor.
Bácsalmásról—Regőcére reggel 6.16, d. n. 3 és 8.12 órakor.
Regőcéről—Bácsalmásra reggel 3.35, 9.49 és d. n. 5.56 órakor.

BUTOR-ÁRUHÁZ.

Szelényi Zsigmond

Butor-áruháza

BAJÁN, Vörösmarty-utca 1. szám.

Ajánlja dusan felszerelt rakta-
rát: mod. ru ebédő, háló, sza-
lon és uri-szoba berendezések-
ből, vas, réz és mindennemű
kárpitozott butorokból a leg-
egyszerűtől a legdíszesebb ki-
vitelig.

Rajz- és tervszerinti teljes lak-
berendezéseket bármely stílus-
legújtanosabban vállalja el,
ugyszintén lakások és termek
decorálását is.

BUTOR-ÁRUHÁZ.

Apró hirdetések.

Eladó ház. Rigó utca 5-ik számú ház eladó, esetleg bérbe kiadó.

**Két flu aranyműves tanoncnak felvéte-
tik.** — **SZEILE FERENC** ékszerésznél.

Kiadó ház. Rakócy Ferenc utca 12 sz. külön álló ház nagy lakással azonnal vagy aug. 1-ére kiadó. Bővebbet: Grauaug-bankházában.

Elveszett egy 3 hónapos fehér-barna foltos nőstény vizsla, megtalálójára jutalom-
ban részesül. Budapesti ut 19. sz. alatt.

Eladó ház. A Jókai-utca 23 számú ház azonnal szabadkezből eladó. Felvilágo-
sítás kapható ugyanott.

**2-3 jó házból való flu tanonc fel-
vétetik** Rude Ignác ékszerésznél.

Elarusító leány ki jó irással bír és magyar, német esetleg horvát nyelven beszél és ír, elsőrangú helybeli cégnél alkalmazást nyer. Cím a kiadóhivatalba meg-
tudható.

Kiadó lakás. Két szoba, előszoba és konyha, a Mészáros-fele házban kiadó augusztus elsejére. Bővebbet Dervaderits Hésnél.

ELADÓ első rendű gyöp- és hereszéna **özv. Csibás Ferencné**nél. Círfusz Ferenc-
utca 38. sz. alatt.

Eladó ház. Hunyadi János-utca 10. sz. Ranga fele ház szabad kezből **ELADÓ.**

Kis Családi ház, újonnan épült szoba, konyha, éleškamra, pince, présház, könnyű feltételek mellett szabad kezből **ELADÓ.**
— Hentes- és mészárosnak igen alkalmas —
Kálvária utca 7. sz.

Eladó.

Kocsisok hiánya miatt két darab omnibusz kocsi és 3 ló azonnal eladó, esetleg bér-
beadandó.

Bővebbet:

Szilágyi és Madár Zsigmond uraknál

Butorozott szoba.

Szent Antal-utca 10. szám alatt egy butorozott utcai-
szoba azonnal kiadó.

Bővebbet ugyanott.

Egy nagyforgalmu italmérésü üzlet részére

óvadék-képes VEZETŐT keresek, meg-
kivántalok, hogy az illetőnek felesége jól tudjon főzni, s hogy felnőtt család-
tagjai legyenek, kik az üzlet körül
segédkezhetnek. — Cím: a KIADÓBA.

Egy bolthelyiség

azonnal **KIADÓ** Szent István-téren.
Bővebbet: **Krausz Gábor** vendéglősnél.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyér-
demű közönség szives tudom-
mására hozni, hogy elvállalok
mindenféle férfi- és női

harisnya-kötést.

A nagyérdemű közönség szives
partfogását kérve vagyok
kiváló tisztelettel

Tenger Margit

Mészáros Lazar-utca 48. sz.

ELADÓ HÁZ

A Józsefváros legelőnkebb
pontján egy korcsmának vagy
bármilyen üzletnek alkalmas
két utcára néző

== sarok-ház ==

azonnal eladó.

Cím: a **Kiadóhivatalban.**

ELADÓ

egy egészen új fehér zomán-
cozott **MEIDINGER-KÁLYHA**,
egy teljesen új barna ma-
jolika **CSERÉP-KÁLYHA**. Fa-
és szénfűtésre alkalmas. —
Továbbá egy teljesen jókar-
ban levő **HORGANY-LEMEZ**
és **FÜRDŐ-KAD**.

Feltételek megtudhatók:

REITER JAKAB

fűszerkereskedőnél Matyas K. tér.

Eladó jég.

Egy verem jég egészben,
vagy kiesinyben oleson

ELADÓ.

Bővebbet: **Nagyczirok Sándornál.**

— Kicsávoly Szegedi ut 41.

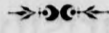
Lengyel-zsidó operett társulat vendégszínház

a Központi Szálloda kerthelyiségében.

Holnap, azaz szerdán még egy előadás tartatik új műsorral.

Egyszerű és díszes cementlapok, Márvány és Római mozaik lapok, Mettlachi és fayence lapok. Műkö- Terazzo lépcsők, Kutkagylók, Virág-vázák. Kémény — oszlop — kerítés és Kutfedlapok.

Drótbetétes cementcsövek, Sírkövek, Sírkere-tek és Sírfedlapok márvány utáztatban.

özv. Spitzer Simonné és Trsa

tégla- és cementárugyár

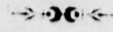
Baja.

Darabos mész, Beocsini portland cement, Beocsini Roman cement, Stuccatur nádfont.

Mindennemű téglá és eseróp gyártása és építési anyagok raktára.

Terazzo- Beton, vízfelfogó medencék és mindenféle cementmunkákat elvállalunk.

BARON VILMOS

SÍRKŐ-RAKTÁRA.

Főraktár: BAJÁN „Központi Szálloda” épület.
FIÓKRAKTÁR: KIS-KUN-HALAS.

Ajánlja a gyászoló közönségnek mindennemű síremléköveit. Ugymint: Márvány-, gránit-, syenit- és labrador köveit.

ELVÁLLAL mindennemű aranyozást és temetői munkákat. A betűk aranyozásának tartosságáért kezességet vállalok.

Sírkövek 8 forinttól feljebb kaphatók.

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül leghőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat a legképtelenebb dolgokkal kengetve arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcborát úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedül álló siker, melyet Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit Crème-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra bír, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztatlansága (szeptő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlanul és csodálatosan ható szert utánozzák. — Természetes, hogy ez senkinek sem sikerült mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire sem bizta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Crème mindig egyforma, annak kidolgozása leggondosabb, tehát hatása is rögtön és biztos. — Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféle kenetnél és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépítésére és a szépség megőrzésére. — Ez a világhírű szépítőszert a Földes-féle Margit-Crème mely már 4—5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, elűnteti a szeplőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrtakát, mitesszert, arc- és kézvrösséget. Az arc ideális szép, üde és ifjú lesz s amellet a Margit-Crème teljesen ártalmatlan.

Egy tégely ára 1 korona, Margit-szappan 70 fillér és Margit-pouder (fehér, rózsás és crème színben) 1 kor. 20 fill. — Ezen szerek mindegyike külön is használható. — A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerárúháiban, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

FŐRAKTÁR BAJÁN:

Stauróczky József, Dr. Makray László gyógyszerészeknél.

Ház eladás.

Péter Pál és gr. Zichy Bodog-utcára nyíló özv. Gludovácze-féle ház szabad kézből eladó. —

Bővebbet: Laforsch János, gondnoknál.

Köhöges, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a Réthy-féle pemetefü cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-felét kérjük, mivel sok hasznontalan utáztatata van.

EGY DOBOZ 60 FILLÉR.

Csak RÉTHY-felét fogadjunk el.

Nagy cipő raktár!

Női, férfi és gyermekeknek a legegyszerűbb a legdiszesebb kivitelben jutányos árak

mellett

Sternfeld Vilmos üzletében.

Eckert Ferenc

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására adni, hogy jó hírnévben álló rézműves üzletemet még a mai

igényeknek teljesen megfelelően

vízvezeték és fürdő

berendezéssel tetemesen kibővítettem. Elvállalok mindennemű fürdő-, szivattyu-, légszusz- és vízvezeték berendezéseket a leg egyszerűtől a legdiszesebb kivitelig tartók állandó nagy raktárt. Különféle szivattyut, fürdő kályhákat, zománcozott öntött vas és szabadalmazott hullám hinta fürdőkádakat, mosdó-asztal és closetek, mindennemű sárgaréz és nikkelezett zuhanyokat és pipere csapok, ólom, cin és vízvezeteki vascsövek és összekötő részeket. — Azonkívül van állandó nagy raktáron mindennemű rézbogrács (üst), pálinka-kazán és hűtő készülékben szabadalmazott saját találmányom szerint, ugyszintén mindennemű rézműves munkákat is elvállalok. — Szereléseket kívánatra havi részletfizetésre is készítek. — A Révai Oszkár r.-t. fürdő berendezési gyár képviselője. — Nagy minta raktárom megtekintését kérem.

Maradok tisztelettel
ECKERT FERENC
rézműves-mester fürdő, szivattyu, légszusz és vízvezeték-szerelő. (Értesítést királyné-utca 51. sz. saját ház.)

Eckert Ferenc

Kristályvíz árai:

1/2 liter 34 fillér, 1 liter 44 fillér, 1 1/2 liter 54 fillér.

üres üvegek vissza vétetnek 1/2 liter 12 fillér, 1 liter 16 fillér, 1 1/2 liter 20 fillér

Nyomatott Kazal József könyvnyomdájában Baján.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja!

1904. St. Louis Grand Prix.

LEGYEN MINDENNAPI ITALOD!

Természetes hidrokarbonatos ásványvíz forrás, szénsavval telítetetik. Az emésztést elősegítő pompás asztali ital.

Főraktár Baja és vidéke részére;

Stampfl Jenő fűszerkereskedő cégnél BAJA.

UGYSZINTÉN MINDEN BEL- ÉS KÜLFÖLDI ÁSVÁNYVIZEK LEGELŐNYÖSEBB ÁRAKON KAPHATÓK. Telefon 81. szám.